

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ МИСТЕЦТВ
ІМЕНІ І. П. КОТЛЯРЕВСЬКОГО

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АНСАМБЛЬ/ОРКЕСТР БАЯНІСТІВ І АКОРДЕОНІСТІВ (фахова профілізація «Народні інструменти»)

Спеціальність		025 / B5 Музичне мистецтво
Галузь знань		02 Культура і мистецтво / В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Ступінь вищої освіти		Бакалавр / Магістр
Освітньо-професійні програми		Оркестрова майстерність / Музичне мистецтво
Курс		2 / 3 / 4 ОС Бакалавр 1 ОС Магістр
Семестр		3–4 / 5–6 / 7–8 1–2
Обсяг дисципліни (години / кредити ЄКТС)		180 годин / 6 кредитів ЄКТС
Статус дисципліни (обов'язкова / вибіркова)		Вибіркова
Мова викладання		Українська
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Литвищенко Олександр Володимирович
	Науковий ступінь, вчене/почесне звання	Доктор філософії
	Посада	Старший викладач кафедри народних інструментів України
	Профіль викладача, e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/folk-instruments-of-ukraine/Litvischenko.pdf oleksandr.lytvshchenko@num.kh.ua
Анотація		Дисципліна спрямована на формування та розвиток професійних навичок ансамблевого й оркестрового виконавства у складі колективу баяністів і акордеоністів, що відповідає актуальним тенденціям сучасної європейської (Німеччина, Австрія, Італія, Франція) та світової (Китай, Велика Британія) музичної практики. Її основним призначенням є підготовка виконавця до ефективної творчої діяльності в умовах однорідного чисельного ансамблю, здатного реалізувати широкий спектр художніх завдань і працювати з сучасним репертуаром. У процесі опанування дисципліни студенти розвивають навички колективного музикування, ансамблевого мислення, тембрового слуху, ритмічної координації та інтерпретаційної взаємодії, що є необхідними для професійної діяльності у складі оркестру або

	ансамблю. Водночас дисципліна орієнтована на відтворення та подальший розвиток традицій Харківської баянно-акордеонної школи в сучасному виконавському контексті. Очікуваним результатом є формування стійких фахових компетенцій у сфері ансамблевого виконавства та їх практична реалізація у формі публічної концертної діяльності. <i>Дисципліна пропонується до вибору на усіх рівнях вищої освіти.</i> https://youtu.be/AfcuzhIA2tM
Мета дисципліни	Опанування здобувачем освіти практичних навичок роботи (гри) у складі чисельного однорідного ансамблю/оркестру баяністів і акордеоністів (артиста ансамблю/оркестру) на ґрунті залучення до світової та вітчизняної скарбниці музичної культури, що сприяє формуванню сталих професійних компетенцій і глибокого художньо-естетичного світогляду майбутнього фахівця.
По закінченні вивчення вибіркової дисципліни здобувач буде	знати: -темброві можливості та виражальні засоби інструментів (баян/акордеон); -правила і етичні норми роботи у складі творчого колективу; -виконавську специфіку гри в ансамблі/оркестрі баяністів і акордеоністів; -особливості інтерпретації оркестрових творів для ансамблю/оркестру однорідних інструментів. уміти: -творчо і злагоджено працювати у складі ансамблю/оркестру баяністів і акордеоністів; -ефективно застосовувати виконавські можливості інструменту в процесі колективного виконавства; -самостійно опрацьовувати ансамблеві партії, залежно від жанрово-стильових і стилістичних властивостей нотного тексту; -правильно визначати відповідну виконавську манеру; -максимально використовувати комплекс фахових компетенцій для розкриття образного змісту твору.
Зміст навчальної дисципліни	<i>Тема 1. Організація творчо-репетиційного процесу. Розвиток технічних навичок: робота над артикуляцією і штрихами, фразуванням і динамікою.</i> <i>Тема 2. Практика гри в ансамблі: формування навичок багаторівневого слухового контролю під час колективного музикування, дотримання синхронності метроритму та єдності виконавської концепції.</i> <i>Тема 3. Опанування оркестрового репертуару: виконання творів різних жанрів та стилів адаптованих для ансамблю/оркестру баяністів і акордеоністів.</i> <i>Тема 4. Концертна презентація: виконавський і психологічний аспекти.</i> <u>Програмні вимоги:</u> <i>1 семестр</i> Семестровий контроль: Виконання у складі ансамблю/оркестру (оркестрових партій) чотирьох різнохарактерних творів із запланованого репертуару ансамблю/оркестру на перший семестр. <i>2 семестр</i> Семестровий контроль:

	Виконання у складі ансамблю/оркестру (оркестрових партій) чотирьох різнохарактерних творів із запланованого репертуару ансамблю/оркестру на другий семестр.
Види занять	Практичні заняття, самостійна робота.
Методи навчання	Практичний метод (практичні заняття); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); самостійна робота (робота та вивчення оркестрових партій музичних творів, відвідування концертів оркестрової музики, виконавський аналіз відео виступів оркестрів баяністів і акордеоністів).
Форми, методи та критерії оцінювання	Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до Положення про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти. Поточний контроль: якість виконання оркестрових партій, рівень опанування специфічних навичок виконання традиційної музики, ретельність відвідання здобувачем освіти репетиційних занять оркестрового колективу, рівень самостійного вивчення оркестрових партій (за необхідності здобувач освіти здійснює записи виконання оркестрових партій і надає для розгляду керівникові колективу), виконання завдань з самостійної роботи, активність і задіяність особистого артистично-виконавського комплексу під час репетиційної роботи.. Семестровий контроль: залік у осінньому та весняному семестрах, здійснюється за 100-бальною накопичувальною системою за результатами поточного контролю. З критеріями оцінювання поточного та семестрового контролю і послідовністю накопичення балів здобувачів ознайомлюють на першому аудиторному занятті. Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки – 60. Критерії оцінювання надано за посиланням https://docs.google.com/document/d/1v-s3JIReQJj3MAI4oRUCdTSCxN6eDpLa/edit?usp=sharing&ouid=114520142602574643901&rtpof=true&sd=true
Особливості та політики дисципліни	Під час вивчення навчальної дисципліни викладач та здобувачі освіти комунікують завдяки таким засобам, як Moodle, листування через e-mail, посилання на google-диск, Messenger, Google Meet (відеотелефонний зв'язок), документи Google (онлайн-текстовий редактор). Від студентів очікується регулярне відвідування усіх занять згідно з розкладом. Порядок повторного проходження контрольних заходів та ліквідації академічної заборгованості визначено Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти. Необхідною вимогою під час навчання є дотримання академічної доброчесності. В Університеті панують взаємоповага, шанобливість, чесність.

Рекомендовані джерела інформації	Гончаров, О. І. (2013). Оркестри (ансамблі) баянів та акордеонів. Проблеми репертуару. <i>Культура України</i>, (43), 271–278. https://ic.ac.kharkov.ua/nauk_rob/nauk_vid/rio_old_2017/ku/kultura36/32.pdf Давидов, М. (2010) <i>Історія виконавства на народних інструментах (Українська академічна школа)</i>. Луцьк: ВАТ «Волинська обласна друкарня». https://elib.nlu.org.ua/view.html?id=1391 Калмиков, С. Т. (2005). <i>Баянний ансамблево-оркестровий інструменталізм в історико-стильовій проекції. (Автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства)</i>. Одеська державна музична академія імені А. В. Нежданової. Одеса. Литвищенко, О. В. (2021) Особливості становлення та професійного розвитку студентського оркестру баяністів та акордеоністів ХНУМ імені І. П. Котляревського. <i>Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти</i>, (59), 89–102. https://intermusic.kh.ua/vypusk59/problem_59_6_litvishchenko.pdf Снедков, І. (2015). <i>Харківська школа баянно-акордеонного мистецтва: тенеза становлення та кращі імена</i>. Харків. ФО-П Шейніна О. В. Стрілець, А. М. (2018). Харківська регіональна школа гри на баяні (акордеоні): історія, виконавські пріоритети. <i>Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти</i>, (49), 141–156. https://intermusic.kh.ua/vypusk49/Vip_49_10_Strelez.pdf Стрілець, А. М. (2021). Концертно-педагогічний репертуар харківської баянної школи в жанрово-стильовій динаміці. <i>Аспекти історичного музикознавства</i>, (22), 7–27. https://aspekty.kh.ua/vypusk22/22_aspekt_1_strelets.pdf
--	---

Силабус розроблено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Ансамбль/оркестр баяністів і акордеоністів», затвердженої науково-методичною радою Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського, , протокол №8 від 25 березня 2026 року.